

Smartwings, a.s.

IČO: 25663135

Praha 6, K Letišti 1068/30, PSČ 16008

Na vědomí členové Smart Unity, odborová organizace pilotů Smartwings, a.s.

Dne 7.10.2024

Stanovisko k vysílání na pracovní cesty do Izraele

SMART UNITY, odborová organizace pilotů SMARTWINGS, a.s.

IČO: 21779724 | Malé sídliště 1100/43, 266 01, Beroun | Datová schránka: 5nfwfji | www.smart-unity.cz | info@smart-unity.cz

I. Úvod

1. Smart Unity, odborová organizace pilotů Smartwings, a.s. IČO: 21779724, sídlem Malé sídliště 1100/43, 266 01, Beroun (dále jen „**Odborová organizace**“) tímto předkládá stanovisko Odborové organizace k vysílání na pracovní cesty do Izraele.
2. Odborová organizace vydává toto své stanovisko jako podklad pro další jednání a kontrolu ve smyslu § 280 odst. 1 písm. e) ve spojení s § 287 a ve smyslu § 322 Záköníku práce.

II. Podklady

3. Pro účely tohoto stanoviska Odborová organizace vycházela z interních a veřejně přístupných informací o bezpečnostní situaci v Izraeli.
4. Dále odborová organizace vycházela z obecně závazných právních předpisů, zejména:
  - a. zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**Zákoník práce**“);
  - b. nařízení komise (EU) č. 965/2012 ze dne 5. října 2012, kterým se stanoví technické požadavky a správní postupy týkající se letového provozu podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 216/2008 (dále jen „**Nařízení č. 965/2012**“).

III. Posouzení

5. Posouzení je pro přehlednost členěno do následujících oddílů:
  - a. Obecné zhodnocení (oddíl 3.1.);
  - b. Dohledatelné incidenty (oddíl 3.2.);
  - c. Zhodnocení bezpečnostní situace v Izraeli ve světle doporučení jiných institucí (oddíl 3.3.);
  - d. Srovnání míry nebezpečí u ostatní lidské činnosti (oddíl 3.4.);
  - e. Specifika letecké přepravy (oddíl 3.5.);
  - f. Poskytování informací dle § 106 odst. 1 Záköníku práce (oddíl 3.6.);
  - g. Posouzení možnosti zaměstnance odmítnout cestu do Izraele (oddíl 3.7.).

3.1 Obecné zhodnocení

6. Dle v současné době zastávaného názoru společnosti Smartwings, a.s. nepředstavují pracovní cesty do Izraele bezprostřední a závažné ohrožení života nebo zdraví

SMART UNITY, odborová organizace pilotů SMARTWINGS, a.s.

IČO: 21779724 | Malé sídliště 1100/43, 266 01, Beroun | Datová schránka: 5nfwfji | www.smart-unity.cz | info@smart-unity.cz

zaměstnanců nebo jiných fyzických osob ve smyslu § 106 odst. 2 Zákonníku práce. **Odborová organizace nemá informaci o tom, zda se dosud zastávaný názor Smartwings, a.s. v návaznosti na události od 18. 9. 2024 změnil.**

7. Dle § 106 odst. 2 Zákonníku práce platí, že: „Zaměstnanec je oprávněn odmítnout výkon práce, o níž má důvodně za to, že bezprostředně a závažným způsobem ohrožuje jeho život nebo zdraví, popřípadě život nebo zdraví jiných fyzických osob; takové odmítnutí není možné posuzovat jako nesplnění povinnosti zaměstnance.“
8. Odborová organizace se ztotožňuje s názorem, že „bezprostřední a závažné“ ohrožení života nebo zdraví zaměstnance je třeba poměřovat podle objektivních kritérií, podle konkrétních okolností a *relevantních*¹ zdrojů informací, přičemž náležité zhodnocení dohledatelných zdrojů, proběhlých incidentů a vyhodnocení rizik je dále rozvedeno v tomto stanovisku.

3.2 Dohledatelné incidenty

9. Pro účely přípravy tohoto stanoviska byla provedena stručná rešerše dohledatelných incidentů souvisejících s lety do Izraele, resp. i s pobyty v Izraeli.
10. Pro přehlednost jsou incidenty uvedeny níže v tabulce

Datum	Popis	Zdroj
7. 4. 2023	Teroristický útok v bezprostřední vzdálenosti hotelu, na kterém jsou ubytovány posádky.	https://www.novinky.cz/clanek/zahranicni-utok-na-promenade-40428112
7. 10. 2023	Posádka Smartwings při plánovaném letu TLV-LCA-TLV byla na Ben Gurionově letišti nucena se po přistání přesunout do krytu.	Interní informace Smartwings
9. 10. 2023	Posádka Smartwings při plánovaném letu PRG - TLV - PRG, byla na Ben	Interní informace Smartwings

¹ Za relevantní zdroj informací lze bezpochyby považovat i zdroje jiné než „oficiální“.

SMART UNITY, odborová organizace pilotů SMARTWINGS, a.s.

IČO: 21779724 | Malé sídliště 1100/43, 266 01, Beroun | Datová schránka: 5nfwfji | www.smart-unity.cz | info@smart-unity.cz

	Gurionově letišti nucena se po přistání přesunout do krytu.	
9. 10. 2023	Dopad rakety v bezprostřední vzdálenosti Ben Gurionova letiště.	https://www.reuters.com/article/idUSS8N39U00M/
2.9.2024	Generální stávka na letišti Bena Guriona a uzavření letiště.	Interní informace Smartwings
15. 9. 2024	Dopad rakety 6 km od Ben Gurionova letiště.	https://m.jpost.com/breaking-news/article-820122
18. 9. 2024	Medializovaný útok na pagery vedení Hizballáhu a s tím související riziko odvetných akcí.	https://www.timesofisrael.com/lufthansa-air-france-halt-flights-to-israel-as-hezbollah-vows-to-avenge-pager-blasts/
1.10.2024	Teroristický útok neoznačených útočníků v metru v Tel Avivu.	https://x.com/clashreport/status/1841153334612222458?s=49
1.10.2024	Útok balistickými raketami na Izrael, zaznamenaný z letadla British Airways letícího do Dubaje.	https://x.com/nexta_tv/status/1841394602000924883
1.10.2024	Útok balistickými raketami na Izrael. Záznam střetu části rakety s kolemjdoucím civilistou.	https://x.com/MyLordBebo/status/1841220133169348772
6.10.2024	Uzemnění všech letadel v Íránu v očekávání	https://www.timesofisrael.com/iran-briefly-grounds-all-flights-as-israel-mulls-response-to-missile-attack/

SMART UNITY, odborová organizace pilotů SMARTWINGS, a.s.

IČO: 21779724 | Malé sídliště 1100/43, 266 01, Beroun | Datová schránka: 5nfwfji | www.smart-unity.cz | info@smart-unity.cz

	izraelské odvety (nelze vyloučit odpalování raket a start vojenských letadel z území Izraele).	
7.10.2024	Haifa zasažená raketou vypálenou Hizballáhem.	https://www.bbc.com/news/articles/c8dj0nrsv1no

11. Z výše uvedeného přehledu, který pochopitelně není úplným, jasně plyne, že situace v Izraeli je diametrálně odlišná od většiny světa, pokud jde o četnost i rozsah bezpečnostních incidentů, jelikož není běžné, aby posádky civilního dopravce musely pravidelně hledat bezpečí krytu, být vystaveny raketovým či dronovým útokům, resp. dokonce se přímo z kokpitu letadla dívat na letící rakety.
12. Pomineme-li konkrétní raketové útoky a konkrétní situace, kdy posádky Smartwings musely ihned po přistání hledat přístřeší krytu, pak stále se zvyšující riziko odvetných akcí jak Hamásu, tak hnutí Hizballáh vede řadu dopravců k pozastavení letů do Izraele – ke dni vydání tohoto stanoviska se jedná o společnosti Lufthansa, Wizz Air, British Airways, Azerbaijan Airlines a Air France.²

3.3 Zhodnocení bezpečnostní situace v Izraeli ve světle doporučení jiných institucí

13. Dle doporučení Ministerstva zahraničních věcí České republiky není sporu o tom, že na území Izraele probíhá ozbrojený konflikt, cit: „Z důvodu probíhajícího konfliktu mezi Izraelem a teroristickou organizací Hamás a paralelního konfliktu s libanonským Hizballáhem na izraelsko-libanonské hranici MZV ČR varuje při návštěvě Izraele před cestami do okolí pásma Gazy a do oblastí zasažených omezeným ozbrojeným konfliktem na severu země.“³ Za podstatnou bezpečnostní hrozbu lze označit též probíhající konflikt mezi Húťí útočícími na Izrael z Jemenu.⁴ Od 7.10.2023 dále probíhá Izraelem formálně vyhlášená válka mezi Izraelem a hnutím Hamás.⁵ Cestování do Izraele *en bloc*

² https://www.timesofisrael.com/liveblog_entry/wizz-air-british-airways-azerbaijan-airlines-cancel-israel-flights-today/, <https://www.timesofisrael.com/lufthansa-air-france-halt-flights-to-israel-as-hezbollah-vows-to-avenge-pager-blasts/>

³ https://mzv.gov.cz/jnp/cz/cestujeme/aktualni_doporuceni_a_varovani/izrael_aktualni_doporuceni_k_cestam_2.html

⁴ <https://www.reuters.com/world/middle-east/missile-fired-yemen-set-off-sirens-central-israel-military-says-2024-09-15/>

⁵ <https://edition.cnn.com/2023/10/08/middleeast/israel-gaza-attack-hostages-response-intl-hnk/index.html>

SMART UNITY, odborová organizace pilotů SMARTWINGS, a.s.

IČO: 21779724 | Malé sídliště 1100/43, 266 01, Beroun | Datová schránka: 5nfwfji | www.smart-unity.cz | info@smart-unity.cz

nedoporučuje též např. Ministerstvo zahraničí USA⁶. Obdobné doporučení publikovalo i Ministerstvo zahraničí Velké Británie.⁷

14. Situace v Izraeli a veškeré výše citované incidenty se vyznačují jednak nepředvídatelností útoků, ale zejména též jejich povahou jakožto raketových či dronových útoků ve vzdušeném prostoru státu Izrael.⁸ Oba tyto způsoby vedení boje lze považovat za riziko, které je bezprostřední, tj. z hlediska časového nastává pravidelně (*srov. přehled incidentů*), bez předchozí upozornění a v případě, kdy k nim dojde, nastává škodlivý následek ihned bez možnosti adekvátní ochrany či jakékoli účinné prevence. Z hlediska lokalizace rizik potom shora popsaná rizika spojená s ozbrojenými konflikty nelze předem vyloučit na žádném místě Izraele. Útoky ve vzdušném prostoru směřují i na hustě obydlená sídla s mezinárodními letišti jako je zejména Tel Aviv.⁹
15. Nebezpečnost vzdušného prostoru Izraele dále zvyšují časté přelety vojenských letadel, které nemají zapnuté transpondéry a nelze dopředu předvídat jejich pohyb vzdušným prostorem.
16. Letiště Bena Guriona v Tel Avivu je od severní hranice Izraele vzdáleno vzdušnou čarou necelých 120 km, od pásma Gazy potom zhruba 60 km. Pro srovnání o jak malou vzdálenost se jedná, tak letiště Pardubice a letiště Václava Havla Praha jsou od sebe vzdálena necelých 110 km. Jak vyplývá z výše uvedeného přehledu, tak letiště Bena Guriona je ve vzdálenosti doletu raket, kterými disponují teroristická hnutí.
17. Rizika spojená s probíhajícími ozbrojenými konflikty je potom nutné bez dalšího považovat za závažná, když zejména v případech raketových a dronových útoků hrozí těžká újma na zdraví potažmo usmrcení, a to nejenom zaměstnancům Smartwings, ale i dalším fyzickým osobám, zejména cestujícím. Smartwings přitom proti těmto rizikům nepoužívá žádná zvláštní mitigační opatření jako např. aerolinky El Al používající na svých letadlech protiraketový systém.¹⁰
18. Vzhledem k mimořádné podpoře Izraele ze strany představitelů České republiky lze letadla registrovaná pod českou vlajkou považovat za zvláště ohrožená, jelikož útok na ně může být motivován právě snahou odstrašit zahraniční aktéry od podpory státu Izrael, když tímto vystavují své vlastní obyvatele zvýšenému riziku.

---

⁶ <https://travel.state.gov/content/travel/en/traveladvisories/traveladvisories/israel-west-bank-and-gaza-travel-advisory.html>

⁷ <https://www.gov.uk/foreign-travel-advice/israel>

⁸ Srov. např. https://en.wikipedia.org/wiki/Palestinian_rocket_attacks_on_Israel a zdroje tam citované.

⁹ <https://www.timesofisrael.com/ballistic-missile-fired-from-yemen-triggers-sirens-across-central-israel/>

¹⁰ <https://www.forbes.com/sites/marisagarcia/2023/10/16/how-antimissile-systems-protect-commercial-aircraft-from-manpads-attacks-in-israel/>

SMART UNITY, odborová organizace pilotů SMARTWINGS, a.s.

IČO: 21779724 | Malé sídliště 1100/43, 266 01, Beroun | Datová schránka: 5nfwfji | www.smart-unity.cz | info@smart-unity.cz

3.4 Srovnání míry nebezpečí u ostatní lidské činnosti

19. Z hlediska srovnání míry nebezpečí u ostatní lidské činnosti je nutno odmítnout Smartwings v minulosti předestřenou argumentaci zdravotníky pracujícími v prostředí s vyšší mírou rizika nákazy nemoci COVID-19.
20. Zdravotníci byli povinně vybaveni speciálními prostředky BOZP, tedy byla přijata další ochranná opatření ve smyslu § 106 odst. 1 Zákoníku práce.
21. Analogii se zdravotníky je nutné odmítnout i s ohledem na zjevně odlišnou povahu pracovní náplně – zatímco zdravotník ve zdravotním zařízení musí z povahy své práce nutně předpokládat, že bude vystaven vyššímu počtu nemocných, než je běžné, **civilní pilot komerčních aerolinií naopak nemá důvod bez dalšího očekávat, že bude vyslán na pracovní cesty do státu, na jehož území probíhá ozbrojený konflikt.**
22. Případy, ve kterých dojde k naplnění hypotézy ustanovení § 106 odst. 2 Zákoníku práce, bude nutné vždy posuzovat v kontextu toho, kdy bezprostřední nebezpečí vzniklo (resp. existovala důvodná obava, že vznikne) a v souvislosti se všemi okolnostmi konkrétního případu.¹¹
23. Bezpečnosti pracovních cest do Izraele posuzujeme dle objektivních kritérií, nicméně dále v tomto stanovisku bude rozvedena i subjektivní stránka, pokud je obecně závaznými nebo v oboru běžně dodržovanými předpisy zohledňována zejména ve vztahu k pilotům.
24. Zatímco objektivně vzato je riziko ohrožení zdraví zdravotníků poměřováno vůči benefitu v podobě (vy)lčení ostatních osob, tak z hlediska letů do Izraele je srovnání rizik a benefitů zcela odlišné, jelikož existují i jiné, méně rizikové, způsoby dopravy do Izraele.
25. Stejně tak okruh ohrožených osob je v případě práce zdravotnického personálu a pilota letadla odlišná, jelikož zdravotník vystavuje riziku především sebe, když i kdyby byl nakažen, tak se může uchýlit do karantény a neohrožovat další osoby. V případě letu do Izraele je však nebezpečí vystaven nejenom pilot samotný, ale i celá posádka, všichni cestující a potenciálně i osoby na zemi, které mohou být zasaženy troskami letadla.
26. Pro úplnost je nutno zmínit, že pracovní činnosti spojené s vyšetřováním a léčením osob hospitalizovaných na klinických pracovištích specializovaných na léčení infekčních onemocnění, se považují za práci ve ztíženém pracovním prostředí.¹²

3.5 Specifika letecké přepravy

27. Ve vztahu k úpravě Zákoníku práce je potřeba vzít v potaz i specifika letecké přepravy a tomu odpovídající speciální právní úpravu, zejména pak úpravu Nařízení č. 965/2012.

---

¹¹ PICHRT, Jan, STÁDNÍK, Jaroslav. § 106 [Práva a povinnosti zaměstnance]. In: BĚLINA, Miroslav, DRÁPAL, Ljubomír a kol. Zákoník práce. 4. vydání. Praha: C. H. Beck, 2023, s. 670, marg. č. 5.

¹² Srov. § 6 odst. 2 písm. k) nařízení vlády č. 567/2006 Sb., o minimální mzdě, o nejnižších úrovních zaručené mzdy, o vymezení ztíženého pracovního prostředí a o výši příplatku ke mzdě za práci ve ztíženém pracovním prostředí, v účinném znění: „Ztěžujícím vlivem podle odstavce 1 se rozumí pracovní činnosti spojené s vyšetřováním a léčením osob hospitalizovaných na klinických pracovištích specializovaných na léčení infekčních onemocnění“

SMART UNITY, odborová organizace pilotů SMARTWINGS, a.s.

28. Z relevantní právní úpravy Nařízení č. 965/2012 lze zmínit dle přílohy IV PROVOZ OBCHODNÍ LETECKÉ DOPRAVY zejména CAT.GEN.MPA.100 a CAT.GEN.MPA.105.
29. Dle CAT.GEN.MPA.100 mimo jiné a) Člen posádky odpovídá za správný výkon svých povinností, které:
- 1) souvisejí s bezpečností letadla a osob na palubě a
  - 2) jsou stanoveny v pokynech a postupech uvedených v provozní příručce.
30. Dle CAT.GEN.MPA.105 mimo jiné a) Velitel letadla kromě splnění požadavků článku CAT.GEN.MPA.100:
- 1) odpovídá za bezpečnost všech členů posádky, cestujících a nákladu na palubě od okamžiku, kdy vstoupí na palubu letadla, až do doby, kdy na konci letu letadlo opustí;
  - 2) odpovídá za provoz a bezpečnost letadla: i) v případě letounů od okamžiku, kdy je letoun poprvé připraven k pohybu za účelem poježdění před vzletem, až do okamžiku, kdy se naposledy zastaví na konci tohoto letu a motor či motory používané jako hlavní pohonné jednotky jsou vypnuty, ii) v případě vrtulníků, pokud se otáčejí rotory;
31. Krom obecné právní úpravy Zákoníku práce tedy jak člen posádky, tak především velitel letadla musí brát v potaz speciální požadavek na chránění bezpečnosti všech členů posádky a cestujících. Velitel letadla, který by i přes pochybnosti o bezpečnostní situaci, vykonal let, jedná v přímém rozporu s Nařízením č. 965/2012, jelikož vystavuje členy posádky a cestující zvýšenému riziku nebezpečí.

3.6 Poskytování informací dle § 106 odst. 1 Zákoníku práce

32. Zákoník práce v § 106 odst. 1 upravuje právo zaměstnance na srozumitelnou informaci o přijatých opatřeních na ochranu před riziky jeho práce.
33. Jak se podává z výběru komunikace mezi Smartwings a některými piloty, která byla Odborové organizaci předložena, tak již v minulosti někteří piloti sdělili Smartwings své pochybnosti o bezpečnosti letů do Izraele a žádali o informace o přijatých opatřeních.
34. Odborové organizaci nebyla předložena žádná odpověď Smartwings ve smyslu § 106 odst. 1 Zákoníku práce, přičemž ani samotné Smartwings zasláné stanovisko ze dne 12. 9. 2024 nepředstavuje srozumitelnou informaci o opatřeních, které Smartwings přijalo za účelem ochrany před rizikem letů do Izraele.
35. V případě, kdy Smartwings není schopno poskytnout srozumitelnou informaci o přijatých bezpečnostních opatřeních pro lety do Izraele, pak jedná v rozporu s § 106 odst. 1 Zákoníku práce a jedná dále prohlubuje odůvodněnou obavu některých pilotů o tom, zda je skutečně bezpečné vykonat let do Izraele.
36. **Odborová organizace nemá informaci o tom, zda se dosud zastávaný názor Smartwings, a.s. v návaznosti na události od 18. 9. 2024 změnil.**

SMART UNITY, odborová organizace pilotů SMARTWINGS, a.s.

3.7 Posouzení možnosti zaměstnance odmítnout cestu do Izraele

37. Pro posouzení možnosti zaměstnance odmítnout cestu do Izraele lze tak shrnout, že Izrael byl po značnou část roku 2024 uveden na seznamu Conflict Zone Information Bulletin vydávaném European Union Aviation Safety Agency (EASA) to spolu se státy jako je Jižní Súdán, Súdán, Afghánistán, Irák, Ukrajina, Sýrie a další, přičemž od 28.9.2024 je Izrael do odvolání opět uveden na tomto seznamu.¹³
38. Skutečnost, že vzdušný prostor Izraele je pravidelně narušován, lze ověřit též z oficiálních stránek izraelské vlády.¹⁴ Za nebezpečný je vzdušný prostor Izraele považován rovněž na relevantních odborných fórech, kdy je řazen na nejvyšší stupeň nebezpečí spolu s Ukrajinou, Afghánistánem nebo Sýrií.¹⁵ V nedávné době zrušily lety do Izraele z důvodu bezpečnosti mj. přední evropské aerolinky Lufthansa a Air France, a to v návaznosti na riziko odvetných útoků hnutí Hizballáh.¹⁶
39. K výše uvedenému skutkovému vymezení opřenému o dostupné zdroje lze doplnit relevantní právní pohled publikovaných odborných článků: „*Mohlo by se stát, že by zaměstnavatel chtěl zaměstnance vyslat na pracovní cestu do oblastí v zahraničí, v nichž hrozí nebezpečí plynoucím z ozbrojených konfliktů* – řekněme třeba nyní do Sýrie nebo do oblastí ovládaných Islámským státem či jim blízkých regionů, (...). V takovém případě se zaměstnanec, který na takovou pracovní cestu nastoupit nechce, může poměrně úspěšně bránit, i když předem s takovým vysláním vyslovil souhlas např. v pracovní smlouvě. Je možné, aby zaměstnanec vyslání na takovou pracovní cestu odmítl s odůvodněním, že podle ust. § 106 odst. 1 zákoníku práce má právo na zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a podle ust. § 106 odst. 2 zákoníku práce má zaměstnanec právo odmítnout výkon práce, o němž má důvodně za to, že bezprostředně a závažným způsobem ohrožuje jeho život nebo zdraví, přičemž takovéto odmítnutí není možné kvalifikovat jako nesplnění povinnosti zaměstnance a důvod k jeho postihu, např. rozvázáním pracovního poměru.[pozn. zvýrazněno]¹⁷ Obdobně též: „(...) zaměstnavatel chtěl vyslat zaměstnance na pracovní cestu do **oblastí, v nichž hrozí nebezpečí válečných konfliktů** či přírodních katastrof a zaměstnanci s tímto vysláním nesouhlasili, ačkoli měli uzavřenou se zaměstnavatelem dohodu o vysílání na pracovní cesty. V tomto případě se domnívám, že zaměstnanci se mohou poměrně úspěšně bránit, kdy na takovou pracovní cestu nechtějí nastoupit, i když předem s takovým vysláním vyslovili souhlas právě například v pracovní smlouvě“¹⁸[pozn. zvýrazněno]
40. **Jak bylo výše uvedeno, tak situaci v Izraeli lze v zásadě definovat jako vyslání do oblasti zvýšených ozbrojených konfliktu, s probíhajícím dílčím válečným konfliktem a s rizikem vzniku nepředvídatelných nahodilých útoků. Podstatné přitom je, že**

¹³ <https://www.easa.europa.eu/en/domains/air-operations/czibs;>
<https://www.easa.europa.eu/en/domains/air-operations/czibs/2023-03-r3>

¹⁴ <https://www.gov.il/en/pages/current-situation>

¹⁵ <https://safeairspace.net/>

¹⁶ https://www.timesofisrael.com/liveblog_entry/air-france-lufthansa-said-to-nix-israel-flights-as-hezbollah-vow-response-to-pager-blasts/

¹⁷ <https://www.epravo.cz/top/clanky/kdy-muze-zamestnanec-odmitnout-pracovni-cestu-109008.html>

¹⁸ <https://www.epravo.cz/top/clanky/kdy-musi-zamestnanec-nastoupit-na-pracovni-cestu-98788.html>

SMART UNITY, odborová organizace pilotů SMARTWINGS, a.s.

situace narušení izraelského vzdušeného prostoru nebo pozemních útoků se vyskytují sice nahodile, ale přinejmenším od roku 2023 v zásadě opakovaně a pravidelně, tedy i pokud by v období posledních dnů, týdnů nebo měsíců byla situace klidnější existuje *důvodná* obava, že se situace může zhoršit během letu nebo v rámci pobytu v Izraeli.

41. Ostatně dle § 106 odst. 2 Zákoníku práce je zaměstnanec oprávněn odmítnout výkon práce, o níž má za to, že (...) **ohrožuje jej či ostatní**. Právo odmítnout výkon práce tedy není vázáno na vznik újmy, nýbrž pouze na existenci zvýšené míru ohrožení, tj. na zvýšenou pravděpodobnost vzniku újmy oproti obvyklému stavu.
42. Jakkoli se existence ozbrojených konfliktů na území Izraele z důvodu jejich faktické nepřetržitosti od vzniku tohoto státu stala v mediálním obrazu standardizovaným stavem, nelze tento stav pokládat za normální či standardní z hlediska celosvětového nebo z hlediska obvyklých rizik civilní letecké dopravy, která běžně do zón ozbrojených konfliktů nesměřuje a Izrael by v tomto směru představoval výjimku.
43. Konečně pak gradace konfliktu v období od 18. 9. 2024 jasně svědčí o nebezpečnosti letů do Izraele za stávající situace, když, mimo jiných incidentů, došlo k natočení dopadajících raket přímo z kokpitu civilního letadla.

SMART UNITY, odborová organizace pilotů SMARTWINGS, a.s.

IČO: 21779724 | Malé sídliště 1100/43, 266 01, Beroun | Datová schránka: 5nfwfji | www.smart-unity.cz | info@smart-unity.cz

IV. Závěr

44. S ohledem na výše uvedené:

- I. **Smartwings jako zaměstnavatel je povinen zajistit pro své zaměstnance informace o rizicích práce a o opatřeních na ochranu před jejich působením; informace musí být pro zaměstnance srozumitelná.**
- II. **Odborová organizace je toho názoru, že zaměstnanci Smartwings jsou oprávněni odmítnout pracovní cestu do Izraele, a to z důvodu, že bezprostředně a závažným způsobem ohrožují jejich život nebo zdraví, popřípadě život nebo zdraví jiných fyzických osob, přičemž takové odmítnutí není možné posuzovat jako nesplnění povinnosti zaměstnance.**
- III. **Pomineme-li konkrétní raketové útoky a konkrétní situace, kdy posádky Smartwings musely ihned po přistání hledat bezpečí krytu, pak stále se zvyšující riziko odvetných akcí jak Hamásu, tak hnutí Hizballáh vede řadu dopravců k pozastavení letů do Izraele.**
- IV. **Krom obecné právní úpravy Zákoníku práce jak člen posádky, tak především velitel letadla musí brát v potaz speciální požadavek na chránění bezpečnosti všech členů posádky a cestujících. Velitel letadla, který by i přes pochybnosti o bezpečnostní situaci, vykonal let, jedná v přímém rozporu s Nařízením č. 965/2012, jelikož vystavuje členy posádky a cestující zvýšenému riziku nebezpečí.**
- V. **V případě, kdy Smartwings není schopno poskytnout srozumitelnou informaci o přijatých bezpečnostních opatřeních pro lety do Izraele, pak jednak jedná v rozporu s § 106 odst. 1 Zákoníku práce a jednak dále prohlubuje odůvodněnou obavu některých pilotů o tom, zda je skutečně bezpečné vykonat let do Izraele.**
- VI. **Smartwings by tak jednak mělo srozumitelně komunikovat přijatá opatření a jednak by mělo přijmout systém, který by obdobné lety plánoval pouze těm zaměstnancům, kteří jsou obdobné lety (při subjektivním posouzení) ochotni absolvovat. V případě, kdy by byl vyvíjen nátlak na absolvování letů i na zaměstnance, kteří považují (byť jen subjektivně) riziko spojené s obdobným letem za nepřiměřené, pak může dojít i k sekundárnímu ohrožení posádky i cestujících, jelikož je daný zaměstnanec od počátku letu vystaven zvýšenému stresu, když byl donucen absolvovat let, o kterém měl (byť jen subjektivně) za to, že při něm hrozí zvýšená míra rizika.**
- VII. **Odborová organizace vyzývá Smartwings, a.s. k projednání vysílání zaměstnanců na pracovní cesty do Izraele ve smyslu § 280 odst. 1 písm. e) ve spojení s § 287 odst. 2 písm. h) Zákoníku práce.**

Smart Unity, odborová organizace pilotů Smartwings, a.s.

SMART UNITY, odborová organizace pilotů SMARTWINGS, a.s.